

BOB
ZA MLADI ZOB

PESMI ZA MLADINO

ZBRAL
CVETKO GOLAR

V LJUBLJANI, 1920.

ZALOŽILA JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA.

56445

FZC

Pes, maček in miši.

Od človeka pes dobi
nekdaj spisano pravico,
da po kos mesa v mesnico
vsak dan sme, dokler živi.

Pes je bil zelo vesel;
vendar to ga je skrbelo,
kam bi drago pismo del,
da bi skrito mir imelo.

Stari znanec, muc, koraka
po dvorišču mu naproti;
pes prijazno ga počaka,
z milo prošnjo se ga loti:
„Muc, vesel sem svoje sreče;

ali pismo, glej, me peče,
ki ga spraviti ne vem.
Ti si dobro znan ljudem,
shrambe, kote vse poznaš.
Pismo, prosim te, mi spravi,
da ne bo mi vedno v glavi;
če bo treba, spet ga daš!
Maček je takoj obljubil,
da ne bo pisanja zgubil;
v-hišo je potem odšel,
pes je zopet mir imel.

Človek se je kmalu skujal,
ni več psu mesa ponujal;
vrata je pred njim zapiral,
ga opravljal in obiral.
Psu postalo je hudó,
ide k mucu, dé tákó:

„Lačen, pridem k tebi, glej;
sreča o prihodu zgine,
dobra misel kmalu mine.
Kaj storiti je, povej!
Daj mi spravljeno pravico,
da poneseš jo v mesnico.“

Maček pravi: „Res, takó?
Malo čakaj, grem po njo!“
Hitro po lestvách odide,
spodaj čaka pes, da pride.
Muc prikaže se, trepeče,
psa na izbo s sabo vleče,
žalostno mu govori:

„V to-le skrinjo sem jo vtaknil,
ali kdo jo je izmaknil,
sam ne vem, pozvedaj ti!“

Kar škrebljanje se zasliši;
v temo smuknejo tri miši.

Pes kriči: „Tatjè, za njimi!
Skoči, maček, lovi, primi!“

Ali ni jih bilo več.

Pes od jeze ves besneč

ljuto kar zažene krik:

„Sem s pravico, ti lažnik!“

Ta beseda muca vjeda,
enkrat skrinjo še pregleda,
mirno govori potem:

„Pismo so ti miši snedle,
ki za vrednost niso vedle;
toži jih zato ljudem!“

Skrinjo hitro pes pokrije,
se obrne in zavpije:

„Tebe bom sodniku tožil,
da boš čudne pesmi krožil,
ko zagledaš tretji zor.“
Obmolči in gre na dvor.

Tretji dan prisveti krasno.
K mucu pride lačni pes,
v radosti zavpije glasno:
„Maček, zdaj boš delal kes.
V mesto te sodnija kliče;
gledi, kje dobiš si priče
in napravi se z menoj!“
V strahu šel je muc takoj.

Merila molče sta cesto
in prišla naposled v mesto.
Tu se pravda je začela,
dolga pravda, Mnoga leta

je v prepirih se vrtela.
Vendar sodba ne obeta,
kar je upal dolgo vsak.

Ko se bliža hladni mrak,
že sede sodniki zbrani
tiho po dvorani.

Vstane starec z brado sivo,
sodbo govori ginljivo,
glasno, da vse ljudstvo sliši,
kaj dobi pes, muc in miši:

„Ker ni spravil pes pravice,
mačka pital je z lažmi,
naj ne misli na mesnice;
tam kosila ne dobi“
Pes bolestno zaječi —

Sodba dalje govori:

„Ker je maček psu obljubil,
da ne bo pisanja zgubil
in je vendar storil to:
Vzame se mu čast, poštenje,
skrito naj živi življenje;
pes preganja ga lahko.“
Muc obupno zaječi —

Sodba dalje govori:

„Pismo so pojedle miši;
naj boje ljudij se v hiši,
naj lovi jih vsaka stvar.
Mačku damo njih življenje,
ker je zgubil čast, poštenje,
za vse dni od danes v dar.
Miši smrtno zaječe,
iz dvorane se pode.

Jeza vstane zdaj velika;
cvili pes in maček sika.
Gledata se prehudo, —
in še danes je takó.

Iv. Cankar.

Divji mož.

Divji mož, kosmati mož
tri doline je ogradil:

„To bo vrt moj, vanj si rož
in sočivja bom posadil.“

Pluga nima, ne brané,
kar z rokami prst rahlja si —
kar storile so roké,
to z nogami poteptá si.

Divji mož, kosmati mož
hišico si je sezidal:

„Tukaj mirno živel boš,
kdo ti ne bi zdaj zavidal!“

V izbico vesel je šel,
ali ko se v nji zravnal je,
v strop z glavó se je zadel
in ves dvorec mu razpal je.

Šel na jezero je pit,
a na brado je pozabil —
mož povodnji, v kotlu skrit,
za kodeljo ga je zgrabil.

„Joj,“ zajavka divji mož,
„za nezgodo gre nezgoda!“
A vodnar: „E, kaj se boš!
Ne nezgoda, le neroda!“

Oton Župančič.

Poljska pesem.

Polje spi, Pšenično klasje
sanja sanje zlate,
še enkrat plamteči žarki
zableste čez trate.

Zemlja trudno, težko diha,
in šumi pšenica,
srpa in ženjice čaka
naših polj kraljica.

In poljubljajo v slovó jo
solnčni žarki vroči —
srp srebrni že potuje
čez nebo ponoči.

C. Golar.

Ležaj, ninaj, tut ujnáč!

Ležaj, ninaj tut ujnáč!
Naše dete nima hlač.
Ene ima pa jelove —
tudi te niso njegove:
Včeraj jih je sraka dala,
danes jih je vrana vkrala.
Tut ujnáč!

Fr. Levstik.

Dina, dina, dina.

Dina, dina, dina,
baba pelje vina
na pisane voli
na železne koli.
Zajec Boga moli,
lisica ga dvori.¹
Baba prime poleno,
hiti² zajcu v koleno.
Prime zajec os,
hiti babi v nos.

Belokranjska.

¹ dvori = streže; ² hiti = vrže.

O Indiji Koromandiji.

In vsaka stezica povede te v Rim,
pa če še tako je zgubljena,
tja v Indijo, tja v Koromandijo
pa roka ne kaže nobena.

Tam v Indiji, tam v Koromandiji
bonbončki visijo raz veje,
in izpod grmiča se vsakega
medena potičica smeje.

Morda pa orehovo rajši imaš?
Rozinovo? Hočeš peroti?
In Vile zvečer te uspavajo,
in ptičice zjutraj pojó ti,

Tja v Indijo, tja v Koromandijo
pa dedek naš lani odšel je:
„Otroci, le pridno ubogajte!
Ko vrnem se, to bo veselje!“

In čakali smo ga in čakali,
a zdaj ga nihče več ne čaka;
gotovo tam cvička dolenjskega je,
gotovo je mnogo tobaka!

Oton Župančič.

Ósel in petelin.

Na plotu stoji petelinček
in poje lepo in poje glasno.
In hvalijo njega občutke
vse cibke in čopke in putke:
Koko, kokodajsk, koko!

To sliši pa sivček osliček
in glavo privzdigne od tal:
Viž, da bi ti kukurical,
vse cibke bi k sebi priklical,
peteha v koš bi dejal . . .

Pa kaj vam je storil osliček?
I no, kukuricnil tako,

da putke je — splašil v dvorišču,
a mož mu je dal po hrbtišču
dve gorki in dve za uho.

Drag. Kette — Siluška.

Svatba na poljani.

Na poljani se v nedeljo
svatba, pir píruje:
Žarni, rdeči mak se ženi,
s purpalo svatuje.

Oj to rajsko je veselje,
svatovščina živa:
Slak na suhem ovsu jezdi,
s kelihom napiva.

Sinja rž se ziblje, klanja,
čmrlj je bas privlekel,
in škrjanček - svat zavriskal,
v zrak se opotekel.

C. Golar.

Pevec.

Suknjica, črn baržun,
v ного pa bos,
zlata piščalka, kljun,
to vam je kos.

Danes tu, jutri tam,
bor ali brast,
da le ne zajde kam
v zanjko in past.

Žvižga, prepeva si,
ni mu do kron,
nič mu za vinar ni,
vse dá zastonj.

Vida Jerajeva.

Dete jezdi na kolenu.

Skóka, skoka, konjič
na polenci,
na kolenci
dete naše daleč jezdi,
pod nebesa k svetli zvezdi.
Zvezde božje se igrajo
in igraje lesketajo;
a pred njimi je danica,
kolovodna prehodnica;
druge naglo vse za njo
sukajo se in teko.
Mesec kisló se drži
ter zabuhel govori;

Bolno glavo imam,
ves obezan kimam,
kdo po nebu ropotá,
da zaspati mi ne dá?

Fr. Levstik.

Ah, ti sveti Nikolaj!

Ah, ti sveti Nikolaj,
kar te prosim, daj mi, daj:
Konjca brzih nog,
meni par ostrog;
tudi ne pozabi biča,
da poženeš z njim konjiča,
da poženem ga — hi, hop!
daleč pod nebeški strop.
Tam se zvezde šetajo,
venec božji spletajo;
zvezde zlate gledal
in na nje bi sedal:
zase in za mamo
dve bi vzela na ramo.

Fran Žgur.

Kum Jarnejko.

Izmed smrek je noč stopila,
čez poljane gre šumeče,
svilna vlečka za kraljico,
črni mrak za njo se vleče.

Suhi mežnar vrhu gore,
kajfež dolg v desnici-roki,
daleč steza, pa prižiga
zvezde zlate po oboki.

Kum Jarnejko izpred hiše
gleda, smeje presrčno se,
mežnar kajfež si otrne,
kum zagrabi brž za nos se.

Kakor komu z neba kane:
sreča mila, sreča pusta —
kot puran je kum Jarnejko,
nos binglja mu — fu — čez usta.

Oton Župančič.

Krmar.

Hej, kadar po šumni reki
proti mostu plava splav —
mlad krmar stoji tam zadaj,
v stas visok, v obraz rjav.

Svetlo mu strmi v daljavo
med pečinami oko. —
zmeraj stezo najdo pravo
sred valov, čerí tesno.

Glej, vse dalje se odmiče,
tak črno se dviga v zrak
nad gladino — kot iz broná . . .
Bog, da sem jaz tak junak!

C. Golar.

Rožica.

Rožica pod zemljo spava,
pa ji ličeca bledé,
ah, ta zima, dolga zima,
kdaj li bo je konec že?

V domek solnčni žarek pride
in poljubi rožico,
pa tako je nepopisno
strah biló ubožico.

„Nič ne boj se, ljuba moja,
jaz sem te prišel iskat,
solnce me je sem poslalo —
zunaj hodi že pomlad.“

In zardela v lica snežna
in ga zahvalila je —
pa čez noč v obleki praznji
v lepi svet priklila je.

Milan Pugelj.

Ptičja svatba.

Sinica se drobna
je v gaju možila
in ženina z glaskom
veselim vabila:

„Ci-fuj, kdo popelje
z menoj se k poroki
v syilenem kožuščku
na topol visoki?

Prinesla bom dote
mu v hišo obilo,
konopelj in jedrc
veliko število.“

Prižgoled je snubec
K nevestici zali:
„Cifuj, bi li meni
ročico podali?“

„Ci-ci, pa zakaj ne,
saj snubec košat si!“
„Le k nama na svatbo,
vé sestre in bratci!“

V kožuščkih rdečih
in v svili in cvetju
so rajali ptički
v veselem objetju.

Penica — družica
je bila nevesti,
kraljiček bil striček
in godec je zvesti.

Koline so jedli,
medico so pili,
čez tri dni veselo
še-le se ločili.

C. Golar.

Jurček — zidar.

Jurček ima kóla
toda brez koles,
črnega volička,
toda brez ušes.

Kdo pa je voliček
črni brez ušes?
Jurček sam... Poglejte,
kak je čez in čez!

Blaten ves po hrbtu
prav do ramice,
ker nikdar ne vboga
svoje mamice.

Po največjih lužah
cepeta vam bos,
blata si nalaga,
kamenja na voz.

Za ogrado zida
belo znamenje,
v levi roki blato,
v desni kamenje.

To vam je visoko
že nad tri pedi,
kar prinaha z repom
pudelj iz vasi.

Z malim repkom maha
psiček sem ter tje,
z malim repkom revež
znamenje podre.

Hej, to vpije Jurček:
„Proč, ti pudelj, proč!“
Pobeži vam pudelj
glasno lajajoč:

„Hov, hov, hov! Ne zidaj,
hov, hov, hov, nikar!
Saj si ti le Jurček,
a nikar zidar!“

Drag. Kette — Siluška.

Zimski večer.

Odpri, dedek, modra usta,
odpri jih, nam kaj povej,
spet je zunaj zima pusta,
pada sneg naprej, naprej...

V peči za teboj brenčijo
panjevci kot čmrljev roj,
v tvoji glavi pa bliščijo
pravljice kot solnčni soj —

Ah, povej, kak v skalnem gradi
čarovnik je star živel,
kak kraljčini je mladi
nje kraljestvo palček vzel —

Ah, povej, kak po kovača
nekdaj starka smrt prišla,
mlinarju bila igrača
kamen vreči do neba,

in zakaj vse v daljnem mesti
v črnem žalovalo je,
kak poginil zmaj zločesti,
ki htel knežno zalo je.

Tiho, tiho... dedek modri
modra usta je odprl,
vanjga vnuček zlatokodri
očki iskri je uprl —

In govoril je, govoril
dedek v gluho pozno noč,
kak kovač je smrt pokoril,
ki je prišla ponj nekoč —

Kak ob oknu je slonela
knežna vsa objokana,
kak ji sova vsak dan sela
je na vrata obokana . . .

Tihi vsi so, vsi brezglasi,
v vrata zdaj, zdaj v okno zro . . .
Zunaj pada sneg počasi,
tuli burja v noč temno . . .

Jos. Murn — Lucijan.

Pleši, pleši, črni kos!

Pleši, pleši, črni kos!
Kak bom plesal, ki sem bos.
Kje so ti škornice?
Pod zelenim grmekom.
Kje je tisti grmek?
Sekira ga posekala.
Kje je tista sekira?
Kovač jo razkoval.
Kje je tisti kovač?
Črvi so ga pojeli.
Kje so tisti črvi?
Kokoti¹ pozobali.
Kje so tisti kokoti?

¹ kokot = petelin.

Svati so jih pojeli.
Kje so tisti svati?
Prošli so po mlado.²
Kje je tista mlada?
Skrila se je v slamico
kakti miš v jamico.

Belokranjska.

² mlada = nevěsta.

Pesem nagajivka.

Zima, zima bela
vrh goré sedela,
vrh goré sedela
pa tako je pela,
pa tako je pela,
da bo Mirka vzela,
da bo Mirka vzela,
ker on nič ne dela,
ker on nič ne dela,
ker on nič se ne uči —
čaki, čaki, Mirko ti!

Oton Župančič.

Kralj Matjaž.

Kralj Matjaž, junak slovenski,
kralj Matjaž, ki v gori spi,
strašne sive brke ima,
dolge cele vatlje tri.

Milijon vojakov ima,
vsi krog njega zbrani so,
radi bi se vojskovali,
pa preveč zaspani so.

Jaz pa sedem na konjiča
in pojaham v goro to
in pocukam kralj - Matjaža
za muštace in bradó!

Vida Jerajeva.

Muca, maca.

Muca, maca,
bolna taca?

Kje si bila, kaj storila,
da soseda te podila?

„V kuhinji sem se mudila,
pa me mati je spazila,
jezo name je razlila.

Jaz sem se za lonec skrila,
a preveč nerodna bila;
lonec mleka prekucnila,
pa jej smetano skazila.

Mati me je z metlo: „štrc!“
Pa še v rebra nekaj brc.

Litijska.

Češnja in čebela.

Zacvetela je češnja
na griču zelenem,
prišumi k njej čebela
v nakitu rumenem.

„Dvore svoje odpri mi,
o sestra premila,
mlada sem na gostijo
se ti povabila.

Solnce me je zbudilo,
poslalo me v svate,
dalo krilo srebrno
in šolničke zlate.“

Gostoljubno jo češnja
v svoj hram je pustila
in iz polnih je kupic
čebeli napila.

In ovila jo v cvetje
in sladke dišave
in naročala lepe
do sestic pozdrave.

Vse do roba medicine
v kozarcih je bilo,
ali že se čebeli
v njen panj je mudilo.

Vsa omotena steze
v uljnjak svoj ni našla,
bolna k hudemu stricu,
medvedu je zašla.

A smehljala se češnja
na rožnem je dvori, -
z zlatom brisala okna
v večerni je zori.

C. Golar.

Molitev.

Jezusek, tam gori
v svojem zlatem dvori
sveti križ držiš,
z angeljci sediš.
Prve hlače nosim
in kleče te prosim
zdravja svoji mami,
ki me zjutraj dramim,
češe in umiva,
meni srajčko šiva,
sladkih jabolk reže,
rada s kruhom streže,
mleka piti daje,
da ga še ostaje.

Izpremljaj in vodi,
koder koli hodi,
tudi mi očeta,
ki je gnal teleta
past na telčo stajo,
v travnik za ograjo.
Črevlje mi kupuje,
šibo urezuje;
piščal mi obeta;
bič konopen spleta:
Potlej moja roka
sredi tnala poka;
malinček mi stavi
v curki na Močavi;
gobo nosi z breze;
ptičke mi zaleze;
grahljaste, rumene,
pisane, zelene,

čmrlje mi pokaže,
a nikdar ne laže. —
On s seboj me vzame,
kjer so v gozdu jame,
zajci in lisice,
kosi, jerebice,
volki in medvedje,
črednikom sosedje.
Kadar medved Jaka
kosmat prikoraka,
oča ga namaha,
da zbeži od straha.
Če se volk prikaže,
s kolom ga namaže,
da nabit zadosti
spet izgine v hosti.

Stori mi še to:
Hrani prelepo
brate in sestrice,
tete mi in strice!
A najprvo meni
v žgance žmitkov* deni!

Fran Levstik.

* žmitki = kosi zgoščenega mleka, ki plavajo
v siratki.

Zlata ptička.

Zlato ptičko so ujeli
trije fantje mladi;
kdo imel bo zlato ptičko?
Vsi bi ptičko radi.

Zlata ptička govorila:
„Če me izpustite,
prvo željo vam izpolnim
vsakemu — želite!“

Prvi fantič je govoril:
„Daj mi tako čašo —
vedno pijem, ne popijem!“
„Želel si, imaš jo!“

Drugi fantič je govoril:
„Daj mi tako mošnjo —
vedno štejem, ne preštejem!“
Vslišala je prošnjo.

Tretji fantič je govoril:
„Daj mi srce tako —
— hudi časi, vedro čelo,
jasno uro vsako!“

Kar želeli, so imeli,
pa so šli po sveti,
vsak po svoje so živeli
na tem božjem sveti.

Prvi fant samo popival,
po jarkéh polegal,
drugi fant je kvartopiril,
se s sleparji kregal.

Tretji fant o zori vstajal,
hodil je na delo,
v mraku se domov je vračal
pa zapel veselo.

Oton Župančič.

Smeh, jok.

Smeh, jok, smeh, jok;
mačka drgne meh
po vogléh,
mačka zdrsne
meh se zvrzne,
mačka v meh: smrdúk!

Belokranjska.

Tako dražijo otroka, ki se kuja in rad joka.

Miši.

Zbrale so se k svētu miši. —
Star mišjak je to govoril:
„Dosti naših že pomoril
maček v hramu je in hiši.

Res, prišel je zadnji čas,
da se sili jez postavi,
da divjak nas več ne davi,
če ne, bratje, je po nas!

In da se ta cilj doseže
hotel sem nasvetovati,
da od jutri koj za vrati
mačku zvonec se priveže.“

„Slava!“ zadone glasovi,
vse nasveta veseli se,

sklenjeno je, da zgodi se
po besedi naj njegovi.

„Modro je glavar govoril,“
reče miška — mlada stvar.
„Kdo pa bo med nami storil,
kar je svetoval glavar?“

Simon Jenko.

Vrana poje: korenjak!

Vrana poje: korenjak!
Med pšenico je oslak;
vdod se glási: úp, úp, úp!
Žito bode dober kup;
žolna kliče: piv, piv, piv!
Naša dekla gre v pustiv;
kukavica: kú, ku kú!
Cesar gleda iz gradú,
svetli cesar, cesarica,
kralj zamorski in kraljica;
Tenki mladi gospodiči,
cesariči in kraljiči;
lepe mlade gospodične
cesarične in kraljične.

Jaz med njimi rad bi bil,
tamkaj skakal, jel in pil!
(Jaz bi ž njimi rada bila,
tam plesala, jela, pila!)

Fr. Levstik.

Konja jezdi.

(Narodna.)

Konja jezdi Turek Hasan - aga
po koruzi, po zeleni jasi —
Poči prazna puška iz zasede
in zadene Turka Hasan - ago
pod koleno na junaško čelo.

Mrtev pade Turek Hasan - aga,
mrtev pade, živ domov priskače.
Tam lovita dva odrta hrta,
ulovita pisana dva zajca.
Nese jajca mu kokoš pečena,
pojejo mu v loncu petelini.

C. Golar.

Cvili mož.

Cvilimožek,
debel možek,
ima hlače
dopetače,
a trebušček ves napet,
da ne more ž njim na led.
Če za trebuh kdo ga stiska,
glasno cvili, tenko piska
skozi usta, skozi nos,
zgoraj v suknji, zdolaj bos.
Še bi škornje rad imel,
da na noge bi jih del,
ako bi mu trebuh dal
pripogniti se do tal.

Fr. Levstik.

Petelin in putka.

Že je tukaj lepo jutro,
lepo jutro, dan svital,
petelinček je poskočil,
da bi ga oznanjeval.

To zagledala je putka,
naša tolsta jarčica,
ki se vozi po dvorišču
kakor kaka barčica.

Pa tako je govorila:

„Petelinček, čuj me, čuj,
saj je še prezgodaj! Jutra
še nikar ne oznanuj!“

Odgovoril petelinček:

„Le ne trudi se nikar,

kaj bi rekli drugi moji,
da sem kakšen gospodar!
Kaj bi rekle druge putke
in sosedov petelin,
ako ne bi se oglasil
jaz najpreje z naših lin?“
In prcsila lena putka
petelinčka je zaman, *
gori v lino je poskočil
in zapel je beli dan.

Drag. Kette - Siluška.

Boj dveh palčkov.

Šop za lase, lop po plečih,
zdaj za nos, zdaj za bradó!
Skuštrana dva palčka siva
tepeta se prěhudo.

Zemlja trese se pod njima,
travica bolnó ječi,
krešejo se iskre v zraku,
pa jima le dosti ni.

Čof po licih, hu, to šum je!
Kakšen jek je zdaj nastal!
završalo je po plani,
piš je vrbo izruval.

C. Golar.

Vrabček.

Vrabček, mlad lenuh,
vrabček, potepuh,
culico je nosil,
milostinje prosil:
„Vrabček, revež jaz,
prosim, prošim vas.“

Lastovka, gospa,
mimo je prišla
in se posmejala,
vbogajme nič dala:
„Zdrav in čvrst in mlad
služil bi enkrat!“

Nič se ni kesal,
dalje se podal,
šel za plotom krast je,
toda vjel se v past je . . .
Vrabček, revež ti,
kak se ti godi?

Vida Jerajeva.

Vlahi.

Z mehovi pod pasho gredo,
v dolgih plaščih suknenih gredo,
k tlem sklonjeno glavó,
vsi imajo visoko teló
in držijo se žalostno,
da nikoli tako.

S piščalkami na ustnih gredo,
v klobukih širokih gredo
in zdaj z desno roko
in zdaj z levo roko
piščali prebirajo žalostno,
da nikoli tako.

Z mehovi pod pasho gredo,
v dolgih plaščih suknenih gredo

pa v klobukih širokih gredo —
in naprej gredo in nazaj gredo
in zapiskajo še za slovo,
da nikoli tako!

Jos. Murn.

Uspavanka.

Spanček, zaspanček,
črn možic,
hodi ponoči,
nima nožic.

Tiho se duri,
okna odpro,
v zibelko leže,
zatisne oko.

Lunica ziblje,
aja, aj, aj;
spanček se smeje,
aja, aj, aj!

Vida Jerajeva.

Jezdec.

Jezdi, fantiček moj,
hop, hop, hop, hop,
lep je konjiček tvoj,
v loko kalop!

Jezdil sem do noči
tja do planjav,
divji se mož glasi
v hosti: „Bav — bav!“

Hej, ti konjiček moj,
zdirjaj domov,
spat gre fantiček tvoj,
strah gre na lov.

C. Golar.

Kralj kraljico vpraša . . .

Kralj kraljico vpraša :

„Kje bo jutri maša?“

Gori na planinci

pri sveti Katarinci.

Katarinca mokco seje,

Jakob se čez okno smeje,

skrinjca naložena,

nevesta napletena.

Pridi, pridi, vandrovček,

pelji si jo, kamor češ.

Belokranjska.

Žabe.

Rega, rega, rega, rega,
vedno hujša je zadrega,
solnce že do dna nam sega,
jojmene, kaj bo iz tega!

Kum, kum,
le pogum:
slišal sem od juga šum!

Kvak, kvak,
glej oblak,
glej oblakov sivih vlak,
vedro vode nosi vsak,
kmalu bo vse polno mlak!

Rega, rega, rega, rega,
Bog nas reši vsega zlega!

Kum, kum,
le pogum!
Kvak, kvak,
glej oblak!

Oton Župančič.

Pesem o goseh.

Ga-ga, ga-ga, strašna žalost,
oj to jokajo gosi!
Kaj je, kaj je, sive goske.
kaj tako boli, boli!

Ga-ga, ga-ga, strašna žalost,
v pekel črni volk s teboj!
Ti požrl si nam gosaka,
kaj bo z nami, joj, prejoj!

Ga-ga, ga-ga, strašna žalost,
oj sirote ve gosi!
Haj za lakoto! in volka
ščipljite v rep in kosti!

C. Golar.

Kadar otrok lovi luno in zvezde.

Moj glavaček,
kopitlaček
gleda v nebo, dlan izteza,
pod oblake s prstom seza,
s prstom seza in se smeje,
luno vidi, zvezde šteje.
Lepo zvezdo rad potipal,
v lice rad bi luno ščipal.
Skrije luna tolsto lice,
tolsto lice za meglice;
skoči zvezda na nogé,
a po nôgah na steze!
Brca dete se za njo,
roko nese pred sebo:

Teče zvezda in beži,
teče dete in lovi.
Tam je bela rimska cesta,
zlata kola, zlata pesta,
a konjiči
srebrniči,
in vozniki
medeniki —.
Zvezda se je utrnila,
pot k zemljici obrnila;
kadar je na zemljo pala,
po stezici koracala,
dete naglo je pred njo,
da nastavi jej nogo.
Zvezda bela se spotakne,
dete naglo dlan primakne,
zgrabi, prime jo za lase

in potegne zvezdo nase.
Dete nima še žepóv,
nese v košu jo domov,
dene v hiši na polico,
na polico, na deščico,
da k večerji zvezda sveti
sredi zime in po leti.

Fr. Levstik.

Bajka o deklici.

Živela je deklica, samá živela,
umrl je že očka njen —
in v zlatem se raju je majka blestela
na hčerko kot jasni sen.

In v mladem je jutru sirotica vstala,
odpravila se je v svet —
da očko in mamico bi poiskala,
odpravila se je v svet.

A znala ni steze, a znala ni pota
in v gozd je zašla temán
in gorko jokala je mala sirota,
ko zbežal je beli dan.

In ko je drhtela tam v vzdihljajih glasnih,
so prišli k njej škrateљи
in dali zlata so in biserov jasnih
ji dobri prijatelji.

In peli so ž njo in pri njej so ostali —
pozabljen je ves njen jad —
in demantno krono na glavo ji dali,
peljali jo v čarni grad.

C. Golar.

Otroci štejejo.

En doj
štrta noj,
šija, vija
kompanija,
siva, raka
tika, taka,
vija, vaja,
voja, vèn.

*

Prvi ne, drugi ne, tretji ne,
čarga, pinga, linga,
lòkve, smokve, dinine,
diks!*

Belokranjska.

* ven.

KAZALO.

	Stran
Pes, maček in miši	5
Divji mož	13
Poljska pesem	15
Ležaj, ninaj, tuj ujnač	16
Dina, dina, dina	17
O Indiji Koromandiji	18
Osel in petelin	20
Svatba na poljani	22
Pevec	23
Dete jezdi na kolenu	24
Ah, ti sveti Nikolaj	26
Kum Jarnejko	27
Krmar	29
Rožica	30

	Stran
Ptičja svatba	32
Jurček — zidar	35
Zimski večer	38
Pleši, pleši, črni kos	41
Pesem nagajivka	43
Kralj Matjaž	44
Muca, maca	45
Češnja in čebela	46
Molitev	49
Zlata ptička	53
Smeh, jok	56
Miši	57
Vrana poje: korenjak	59
Konja jezdi	61
Cvill mož	62
Petelin in putka	63
Boj dveh palčkov	65
Vrabček	66
Vlahi	68
Uspavanka	70

	Stran
Jezdec	71
Kralj kraljico vpraša	72
Žabe	73
Pesem o goseh	75
Kadar otrok lovi luno in zvezde	76
Bajka o deklici	79
Otroci štejejo	81

17. IX. 1946